

572 /
1958 / 2

ღაღა

„ღაღა“ - ტერაპეუტიკული
ოქსიგენი, ადრეული
და შინა ქარაფლი, სწავლით
სამომავლო განათლება“

№ 6

საბავშვო-მშენებლის აკადემიის საბავშვო
3 ი. ლენინის სახელობის შიშის პრევენციის
ორგანიზაციის რეაბილიტაციის საბავშვო ქუჩაზე

ივნისი
1958

ოჯობაკალთა წესები

3 ქტომბრელები მომავალი ჰიონერები არიან.

3 ქტომბრელები ბეჯითი ბავშვებია. კარგად სწავლობენ, უუვართ სკოლა, ჰატეის სცემენ უფროსებს.

3 ქტომბრელებს მსოლოდ იმათ უწოდებენ, ვისაც შრომა უუვარს.

3 ქტომბრელები ჰატეოსანი, გუღმართალი ბავშვები არიან.

3 ქტომბრელებმა კარგი მეგობრობა იციან. კითხულობენ და ხატავენ, თამაშობენ და მღერეიან, დროს მხიარუღად ატარებენ.

მეორე დაბადება

მუკამ ბახვაძე

ნახატები მ. კოინივილინს

ძველი, ფერღებჩაზნეჭილი ნავთქურა და ძირგავარდნილი ჩაიდანის ერთ დილით დიდება თებრამ სარდადიდან ხევში გადაისროლა. სიბნელეში დიდი ხნის ნამყოფებს მზის სინათლემ თვალი მოსჭრა. მეგობრებს ახადგაზრდობა მოაგონდათ, როცა სამზარეულოში საპატრო ადგილას იყვნენ წამოჭრილები.

— რა გაეწყობა, დაებრდით, მეორედ ხლმ არ დავიბადებთ!— შესჩივრა ჩაიდანმა ნავთქურას და მოწყენილია ხმამაღლა დაამთქნარა.

— ეჰ, რა დრო იყო, მხრებზე რომ შეგისვამდი და სიმღერას შემოსძახებდი შიშინ-თუხთუხით!— ამოიოხრა ნავთქურამ.

— უნდა შევეურიგდეთ ბედს, აღარავის ვჭირდებით და ეს არის!— დაასკვნა ორივემ. მეგობრების მყურდობა ორმა აღისფერყვლისავევიანმა გოგონამ დაარღვია.

— ეს რა კარგი რამ ვიპოვეთ!— შესძახეს მათ.

არც ჩაიდანს და არც ნავთქურას ერთი წამითაც არ გაუფიქრიათ, რომ ეს სიტყვები მათზე თქვეს. მაგრამ იცით, რა მოხდა? ბავშვებმა ისინი საელაც გააქანეს.

— აღბათ, აქ მიდამოს ვაუშნოვებთ, წყალში გადაგვადგებენ,— თქვეს საცოდავებმა.

წყალი კი არსად ჩანდა.

ბავშვები დიდ შენობას მიუახლოვდნენ. ერთ კუთხეში დაქანგული რკინის ნაქრების, ღითონის სხვადასხვა ძველმანის გროვა იდგა.

ჩაიდანმა და ნავთქურამ ვერც კი მოასწრეს მათთან გამოსაუბრება, რომ ყველა ერთად დიდ სატვირთო ავტომანქანაზე მოათავსეს და ჰერი...

ლითონისაგან კი ახალი მძლავრი ელექტრო-
მაგლის ტანჭიკები დაამზადეს.

ახლა ისინი ყოველდღე დაქრიან და თა-
ვიანთ ხმას მატარებლის ხმაურს უფრთებენ.
მგზავრობისას ყური დაუგდეთ, ბავშვებო,
აუცილებლად გაიგონებთ მათ მოძახილს.

მინდვრები გაიარეს და ქალაქი გამო-
ჩნდა. სულ ახალთახალი, ღამაში, მაღალი სახ-
ლები იყო წამოჭრილი ღარივით სწორ
ქუჩებზე. „რუსთავი“ — ეწერა ერთ-ერთ სვეტ-
ზე ქალაქის თავში.

აი, ქარხნის მიღებიც. სწორედ იმ ეზო-
ში შესრიდა მანქანა. ოჲო, რამოდენა
ეზო იყო, რამოდენა საამქროვები! ერთი
თავიდან მეორემდე თვალის მიწვევდა კირდა-
ჩაიდან, ნავთქურა და მათი მეგობრები
გლიაით ლუმელებთან მიიტანეს. ლუმე-
ლებში ფოლადი დულდა.

ახალგაზრდა მეფოლადეს ძალიან გაეხარ-
და „სტუმრების“ მოზრძანება. მან ღურჯი
სათვაღე შეისწორა და შესძახა:

— ჩქარა ესენი ლუმელებში ჩაპყარეთ!

თან იქვე, ექსკურსიაზე მყოფ პიონე-
რებს უთხრა:

— ამ ჯარითის გარეშე ბევრი ფოლადი
ვერ დამზადება, ჯართი ფოლადის რაოდენო-
ბას ზრდის.

აი, მაშინ მიხვდნენ ჩაიდანის და ნავთ-
ქურის, თუ რად გაეხარდათ ბავშვებს მათი
ნახვა და რად მოაზრძანეს აქ მანქანით.
არიგვს გული სიხარულით ავესო. გაამაყე-
ბულნი ფოლადის ცხელ ღვარს შევირევინ...
მათგან ხელახლა დაიბადა ღითონი. იმ

გოახეკსე

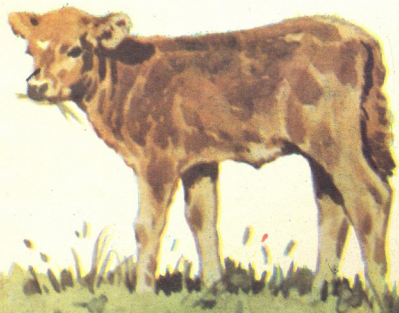
რომ დაწყნარდეს, მოისვენოს,
სოლომ ეს ვერ მოახერხა,
სანამდე „ცხენს“ ბეწვახერხით
ფეხები არ მოახერხა.
უხარია სოლომ ძლიერ,
რომ კარგად ჰქრის ბეწვახერხი;
მაგრამ ხედავს, რომ არც ერთი
აღარ შერჩა მის ცხენს ფეხი!

ბოჩოლა

— ლალი, რა კარგია,
ნახე ეს ბოჩოლა!
შენ ნუ გეშინია,
მან არ იციის რჩოლა!

სადაც წახვალ, მოგდევს,
სულ არ არის ურჩი;
მაგრამ ეს არ მომწონს,
რომ სველი აქვს დრუწი;
დიდი ყურები აქვს,
კეთილია, მშვიდი,
არას დაგიშავებს,
მიდი ახლოს, მიდი!
ოღონდ ფრთხილად იყავ,
არ შეგახოს პირი!..
— ბოჩოლა, რას ჰგაფხარ:
მოიწმინდე ცხვირი!

გურამი და მინდია აგარაკზე მიდიან

(ნაწევები პოემიდან)

ვახიანა ნალარიშვილი

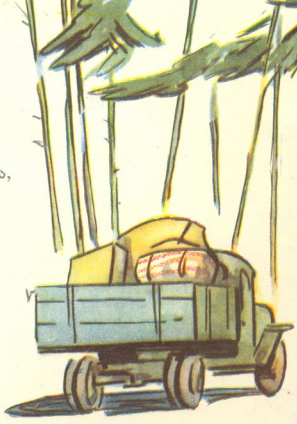
დღეს საბარგო მანქანით
თავის ბარგი-ბარხანით
გურამი და მინდია
აგარაკზე მიდიან.
დატვირთულ მანქანაში
ძმები მალლა სხდებიან,
დელიკო და ბებია
დაბლა მოთავსდებიან,
იქვე მოთავსდებიან
შეკრულ ბარგის დარაჯად...
მიჰქრის, მიჰქრის მანქანა,
მტვერი ასდის შარაგზას.
მტვერი ასდის ქვაფენილს,
შორს, შორს მოჩანს ფიქვები,
აგარაკზე მიდიან
ქალაქელი ბიჭები.

ნახატები პლ. ბენძელაძისა

ტუქსავს, ტუქსავს ბებია
მინდიას და გურამსა
და ბუზღუნებს მთელი გზა
იმათ დასამღურავსა:
— არაფერი მოშალოთ,
არაფერი გატეხოთ,
კატა ჩასვით კალათში,
ხელი უშვით პატეფონს!—
კატა დაწულ კალათში
რბილად რომ მოკალათდა,
გურამს ეჭვით უცქერდა
და შიშს ვეღარ მალავდა.
აღბათ თუ დაშინა
მისმა წვრილმა მათრახმა,
ჰვი, გურამ, ასეთი
ულმოზგელი რადა ხარ?

ნეტავ რა მოუვიდა?..
 დაიკანველა დამფრთხალმა,
 ასე ძლიერ შეაკრთო
 იმ დაწნულმა მათრახმა.
 კალათიდან ამოძვრა
 კულის ქნევა-ქნევითა,
 ისკუბა და თავისთვის
 გზას გაუღდა ქვეითად.
 ჰოდა, ჭრელი კატუნა
 საძებნელი შეიქნა.
 შოფერს უთხრა ბებია:
 — გააჩერე მანქანა,
 გააჩერე, არ გვისმის,
 კატა სადღაც გამქარალა!—
 ძლივს გაიგო შოფერმა,
 უკვირს: ნეტავ რა მოხდა?
 გააჩერა მანქანა
 და მიწაზე გადმოხტა.
 ბებო, დედა, მინდია,
 გურამი და შოფერი
 კატას გამოედევნენ,
 მოიარეს სოფელი.
 გამეღვლეს ჰკითხა გურამმა:
 — არ გინახავს კატაო?—
 — როგორ არა, ქალაქში
 ამ გზით წაცანცალდაო!—
 მერე ზოგმა მარცხნივ და
 ზოგმა მარჯვნივ აჩვენა,
 რა ჰქნას, ვის დაუჯეროს,

ვერა ბედავს არჩევანს.
 გულმა უთხრა: იცი რა,
 ნუ უჯერებ ნურავის!
 და ბაღჩაში ღობეზე
 გადაცოცდა გურამი.
 იქვე თვალი შეაწრო,
 რა გგონიათ, აბა ვის?
 დიახ, დიახ, ის არის,
 ფიქვის ტოტზე კატა ზის.
 კუდსაც არ აკანტურებს,
 განაბულია კატუნა,
 ჩიტებს ჩასაფრებია,
 სული მიტომ გატრუნა.
 მოეფერა გურამი:
 — ფისო, ფისო, ფისუნა!—
 მაგრამ კატამ მაღლიდან
 დახედვაც არ ისურვა.
 მინდია ძმას დაედგხ,
 ეზო-ეზო დაძვრება,
 ახლა კატას ვინ ჩივის,
 ძმა ველარსად დაძვბნა.
 — სულ ერთია, ეპოვნი
 ადრეა თუ გვიანო,
 ვერსად დამეკარგება,
 თუ მინდია მქვიანო!—
 თქვა და მოღზე ჩამოჯდა,
 უცდის ბებოც, მანქანაც,
 გურამი და ფისო კი
 არსად, არსად არ ჩანან!

დედოფლების კარავი

ლიბიბრი ჯანალიძე

ნახატები რ. მახვირიძისა

- შემოკარით სარეკელას!
- ძინ! ძინ! ძინ!
- გახსენით ფარდა!

ძვირფასო მაყურებლებო! ჩვენ გვეწვია ძველთაძველი ქართული თოჯინების თეატრი „დედოფლების კარავი“. აი, თქვენს წინ ზემით ჩაივლის დედოფლების კარავის კრებული:

წინ მოუძღვით თოჯინებრა თავგვიკინა აღმით, მარცხნივ და მარჯვნივ მას ხმალდახმალ მოჰყვებიან ხარაჭუჭი და კვირკვინტელი. რა ვაჟკაცებია!

აღამს მოჰყვება მემუსიკეთა მწყობრი: ყვიროსტივრი და ნაღარა, წინწილი და სარეკელა, ცანგალა და დიპლიბიტო, ჩანგი და ჩაღანა, ქამაჩა და სანთური, ფანდური და ჩანგური: ყურთასმენა წაიღეს!

კუპრას და ცქირას მოაქვთ ცისფერი ფარჩის ბალიში. ამ ბალიშზე დევს: „დედოფლების კარავის წიგნი დედაქალაქ თბილისთანა მისალოცი“. ცისფეროვან ბალიშს მარჯვენით და მარცხით უდგანან აბჯაროსანნი ჭიმჭიმელი და კიმკიმელი. შემდეგ მოაბიჯებს თოჯინების კრებული: მობრძანდება დიოფალა— დედოფლების დედოფალი,—რა წარმტაცია, რა ლამაზი!

მოლასლასებს ძონძიკუკი. მოთამაშობენ გუგა და ჭუპრა, ბუქნას უვლიან ფაცქიკუკუ და ჩუპრი-ჩუპარ!
რა სეირია!

მოზაკუნებს ვაბოტი, ირქინება ვერძი, მოზაჯბაჯებს დათუნა, ოთურმას გადადიან კიქია და კუკნე, იცინიან, იცინიან, კვდებიან სიცილითა ბრეცია და ჭიკუნია.—თქვენ კი გაიხარეთ!

— ძინ! ძინ! ძინ!
აი, ვადმოღდა მთელი ეს კრებულბ თეჯორზე.

თოჯინათუხუცესმა და კუკნეთუბირველესმა არშუშა უზანისქემ ხელის ოღნავ აწვევით მგალობელთა უხუცესს სალიკ-მალიკს ანიშნა: დაიწყეთო. თოჯინების გუნდმა დააგუჟუნა დედაქალაქის სიკაბუკის სასხოვარი სიმღერა.

წკრიალა ხმით იწყებს დიოფალა, მოსძახის თოჯიბერა, მათ აყვებიან ქონ-

დარა და კეკელა. მათი მოკრიმანჭულვა ჩუპრი-ჩუპარ. ბრღღვინავს დათუნა, ბანს უწყობენ დანარჩენები:

ნეტარ ქება როგორ ითქმის
ამ თბილის ქალაქისაო,
სამთარი არის ბროლისა,
საფსუღი სურმუსტისაო,
გარს ასვევია ბადები,
ხარხი უბრუნავს წელისაო...

ტამის გრიალი ჯერ შეწყდა.
დედოფლების კარავის მოძღვართ-
მოძღვარმა ხელით ანიშნა და მემუსიკეთა
მწყობრმა ხარხემური პანგი დააგრიალა.

წამოვიდნენ ქონდარა და კეკელა, ცისფერ ბალიშთან ცალ მუხლზე დაიჩოქეს; ცქირამ და კუპრამ ბალიში ნელ-ნელა ქვევით დაუშვეს. აბჯროსანმა ჭიმკიმელმა და კიმკიმელმა შუბები ძირს დახარეს. ჯერ კეკელა და მერე ქონდარა ფარჩის ბალიშზე დადებულ ქაღალდის გრაგნილს ეამბორნენ, მერე აიღეს და დაიღეს, წინ წამოვიდნენ, აშაღეს და გაშაღეს.

თოჯების მწიგნობართუხუცესმა მოსიმასოს თავგრძელმა ჩახველა, გრძელ წვერზე ღინჯად ხელი ჩამოაყოლა და დაიწყო კითხვა:

„**ღ** ელოფლების კა-
რაუის წიგნი დედა-
ქალაქ თბილისთანა
მისდლოცი“

რეგნ, სელოვანთმთავარს უოვლის
საქართველონსა თიარონთახისა,
დელოფლების კარაუბი მივიღეთ სა-
სინარულო ამაბუი დედაქალაქის
1500 წლისთავის ზეიმისა, შვეკრინბე
თოვინუბი, დელოფლები, თოვაკუ-
კები — სეკლით სტარბუქლანი და ბაუ-
ზე შოთაბაშენი, წრდილიანი და უარ-

დილიანი, თოვინუბი უოვლანარი,
და ასე კარინიო:

ეკაუე სეკლით დედაქალაქის ზეი-
მე დელოფლების კარაუბი. ამ ბრელ-
ჭრულმა თოვინუბმა გადანიარონ
ცაბუტი სეკუნეჩ, ანუ ათას სამასი
წელი, რომ მიანთვან ავვაგუბულ
დედა თბილისს ეს მისდლოცი სე-
კული და შოთაბაშენი:

ჩეკნი ბირფასო დედაქალაქო,
ბეკრი ბრმოლა გადგახეჩნა, ბეკრ-
ვერ დაეცივეს მენსა შვილებმა. ჩეჩე
ხოკვერ მივიღეთ შინაწილეობა
კაბარჯუბული ქართველების ზეი-
მი. ერთხელ, დიდი, დიდი ხნის წი-
ნათ, 623 წელს, მემოკესია ურინცივი

ჟარბითი საბერძნეთის იმპერატორი
ბერაკლე და სხარების მეფე-სეკანი
ჯიბლე. ქართველები ნირთავლას
ციხეში ეამბერდნენ. მტერმა ციხე
ჯერ გარეხს და ბოლოს გაქცევა არ-
ჩია. მაშინ, დიდი თბილისო, შენი
ციხისთავის დაჯვლებით იმპერატორ
ბერაკლესა და სარდელ ჯიბლეს
მამოკავებულთი თოვინუბი ეკავა-
თო. ეს თოვინუბი ციხის ეკლავან-
ზე ვაიანამეთ უკმცეული მტერების
გუელავასხეცად. ჩვენ ამ წარმოგვე-
ნებით ხალხში მამულის სივეარულს
ვადვილებდით, ქართველობას მტერბი-
ვადმი ზინდს უკმბლერბდით და გა-
ბრავებინათვის ვამხვევდით.

ავვაგებულთ თბილისო, ჩვენ, მე-
შიგე საუკუნიდან მოსული შენი დე-
ლოფლების კარაუის ოსტატები
ათასჯერ მადლობელი ვართ, ჩვენი
ზატარა ამაბუი და დეაწლი არ დაჯე-
წყებია და შენი შუქუბებში ჩვენი
სახელები სივეარულით შეინახეთ.

კინსრფებით, დამეუნებულთ დე-
დაქალაქო, მრავალეამიერ ასე ლა-
მასი ვოჭილიეთ! შენი თოვინუბის
თვტრების მორეული წინაწრები
მადლობას გიძლიათ, რომ მამო-
ბრეი სივეარულით თვენს დასტრია-
ლვებ შენი ზატარების სიხარულს,
თოვინუბის ხალხ მოდგმას.

გაბანათოს დიდხ თბილისმა და
მოელი საქართველოს თოვინუბის
თვტრებმა!

ყვალასათვის

საუზმის დროს ლამაზეულებს დაბადულმა ანუ ცხენმა ზოლიანი ზებრა გაახსენა, თერხის ფინჯუნებმა—თერხი იტყობი, ხოლო ჩაიდანის ვრძელმა ცხვირმა პატარა სპილოს ხორაფში მოაგონა.

— ბუ-ბუ-ბუ-ბუ!—გაისმა უცებ კაცური ოთახში დედა ნურა შემოვიდა. ის ზემო საბოთელზე ცხოვრობს და ბიჭებს ხელ ეჩხუბება, მწვანე გაზონებზე რად დარბიხართო. დედა ნურამ საფეხზე უფხი გაიწმინდა და მამას უთხრა:

— დღეს ეგოში აცირაობას ვაწყობთ: დროა, ნორჩი ხეობა დავრგათ. დახმარებაზე უარს ნუ ვაძღვებო.

მამას სახე ოდნავ მოეღუწა, ოლია კი გულშევიდად იყო,—კარგად იყოდა, მამა პირიბას აუცლებლად შეუხრულვებდა და ზოოპარკში უფოლად წაიუყვანა, მაგრამ მამამ დედა ნურას უთხრა:

— კარგი, აუცლებლად მოვალთ.
— მამა, მაშ ზოოპარკში არ წაველთ?— ნაღვლიანად ქეთია ოლიამ.

მამამ დინჯად დადგა ფინჯანი, ოლია ფანჯარასთან მიიყვანა და უთხრა:

— აბა, ერთი ჩვენს ეგოში გადაიტყუებ, ხომ ხედავ, არც ხე დგას, არც უვაფილი, ზაფხულში მხოლოდ ბაღები ხარობს, ხეებს თუ დავრგავთ, ეგო უფრო ამწვანდება, და ეს უცვლას ეამება. ხომ სასიამოვნოა ჩრდილში დაჯდომას? ზოოპარკში გახეივნება კი მარტო ჩვენი—ჩვენი და შენი სასიამოვნება იქნება. იცი, მერე რა საინტერესოა ერთად მუშაობა?—უთხრა მამამ

პ. სურგულაძე

რა მშინაია ოლიას ოთახი! მზის სხივები ცვილილად დეფინა იატაკს და მშინარე ოლიას პაქუთა ცხვირი ვაფთხო.

ოლიამ გამოიღვიძა. გაახსენდა, რომ დღეს აცირაა, რომ საუზმის შემდეგ მამა ზოოპარკში წაიყვანს, და სწრაფად დაიწყო ჩაქება.

მეორე მხარე

ახტა, დახტა კალია, კობტა ფრთები გაშალა, ეამა, რომ ქარია, გაღუფრინა გბა-შარას.

მღლა-მღლა მიიწვეს, გაეცედა კატუნა, მღლა ფრნა სწურია, გამოუდგა მურია.

კ ა ლ ი ა

და გოგონა მადლა იტაცა.—ეს შენ არასდეს ვაიღია, წამოშეუვები?

— იქ რა უნდა ვაგვეთო?—პეთხა ოლიამ.

მამამ დანჯარის რაფას დახედა, სადაც უვაფილებს ქოთინები ეწყობო.

— აი, ეს უვაფილი წამოიღე, ვაფიფერი ქოთინში რომ არას, და უვაფილანში დარგე. ამ ქოთინში ვარდისფერი და თერხი უვაფილები სახუფხულო პაწია ჰრელი ჰოლ-გემოვით გაშლილიყო. გვერდით კი შუცელ-გამომბერალი ქილა იდგა, სადაც უვაფილებს წყალი თებობდა.

ოლიამ შივ ნეკი ჩაქუო, ნეკი წყალში მზებულზე მზებელი გამომჩნდა.

— ახლავე მოგარწე, —უთხრა ოლიამ უვაფილს, — ეს შენი საუზმე იქნება, შემდეგ წაგოვან და ეგოში ვადარგავ.

მამამ ძველი შარვლი ჩაიყვანა და ოლიასთან ერთად ეგოში ჩავიდა.

ეგოში ერთი ზოოპარკი იყო. შობინადრენი საშუაოდ შეტყობილიყვნენ,—დედა ნურა კი საბოთლოდ უხსნიდა, ვის რა უნდა გაეცემებინა.

მამამ ოლია ერთ პა-

ტარა უვაფილანთან მიიყვანა და აუხსნა, როგორ დაერგა უვაფილი. ოლიამ თავისი ნახვით პატარა ორმო ამოთხარა, ქონინდან ფრთხილად ამოიღო უვაფილი, ორმოში ჩარგო და ზემოდან მუწა წააყარა, შემდეგ ხელბეჭდული ლამაზად დატყენა. მამაც მოვიდა.

— მართლაც მშვენივრად დავარგავს,—უთხრა შელა.—ოლიამ ცოცხა აქ სჭირდება გასწორება.—და თავარი დივი ხელებით ისტატურად შეშაყარა მანუ ღერებს.

— სად მადლარ, შე აცყო!—მოესმა უცებ ოლიას.

ოლია მოტრიალდა. მისცენ პატარა ბიჭუნა მორხოდა ეკისოთო. აი, მარინა უვაფილთან და დინჯად დაუნახა, შემდეგ კვლავ ვადიკისიანა ბიჭუნას ცხვირი სულ პაქუთა გაუხედა.

ოლიას დაევიწყდა ზოოპარკის ზოლიანი ზებრა, ბიჭუნას სხიარული გაულემა და უთხრა: — ბიჭოკო, კიდევ უფრო უვაფილ, ეს მიე და მამამ უცვლ დახმარება დავრგავთ.

თარგმანი ნ. თურჩაყაძის

ნახატები პ. მინდორაძისა

მანგამ დახტო, კალია შორს მიფრინავს ძალიან;

დაიკანცნენ სირბილით, გაილაღნენ მეფერები,

დასცილნა ორთავეს მინდორის ჰრელი პეპლები.

ჭიკაობა

ხტუნევი მივარს, ჭიკაობაც, მოხეხნებულს ვერა მნახავთ. ნოდარმა თქვა:—მა გჯობნისო, მეც მაცქვეს ცოტეც ახლა. აიგანზე გუშინ ცოტენს ხელი მარჯედ დავკარ ხელზე, და ნოდარს დანანახად საბედაოდ წავაქნე. შევბედილილით... ფეხი გაქვრა, ხელის ღრე არ მაქვარა. დედამ უბოძა:—ბიჭო, მართლაც ეჭობე ამ პატარას?— ვერ გაუბე, ეშმაკა, თუ წაიქვცა ცოტენ მართლაც: ხელი კარგად ვერ ჰაგებოდე. ზემს ტვეს ისე გაიშლართა, თან ჩუმ-ჩუმად ილიმოდა: — ამ პატარამ ეს რა მიყო? — გაუბოძა.—იქნაოღენ დედა, ზემო და მამაკო.

ნიფლისრიგა და მთის წყარო

ანა ხანაძე

ნათები 2. შინაგონი

— შენ ხისს კი ვხანჯვდე, სულ მთური და მდური!—უთხრა ერთ დილით ნიფლისრიგამ მთის წყაროს და ჯერის ტოტს ნიფარტი ვაგუსე-ვაძოუსე.

— მაი რა ჭინა, წმთ ნიფარტე, მუდურება და მდური, მგერამ, შენი ჭირიმი, მართალი მითხარი, თუგ ხომ არაუცის ვაგუსრებ წყმა სიხურით?!

— რას ამბობ, ჯერ ერთი შენი დანახა რადა ღირს, მთის კალთასე ჯერცხლის სარტყელით რომ ბრუნებე! შერე და... აბა, გაისედე! შენს წყალში უფრად ვვაილებს დილაღრიან ზირი დაღუნანთ და შიგ, როგორც სარკეში, კვლევითე.

— ეპ, რომ იცოდე, ჩიტუნე, რა მლიერ მაგ-ლია გულის, რომ ჰატარა ვარ, ისეთი ჰატარა, წყმი სხა მლიერს იმისი. მე კი მხანტრება, წყმი გულის-

წყარო

ნადევი ვვლამ გაციოს. კვლამ იცოდეს, რარიც მიუვარს სიციცხლე და მთელი სმუბრო, შუე და გარსკვლავები...

კიდევ რადაც უნდა ეთქვა წყაროს, მგერამ წიფლის-ნიტამ აღარ აცალა, ხის ტოტიდან პირს ჩამოფორინ-და, წყაროს ნიფარტი მქმთ და გულმხურელად უთხრა:

— მე მლიერ მხურს, რომ დავგმზრო და იცი, რას ვისამ? შორს, შორს გაფორინებე, მთელ მქვე-ნანს შემოევილი და შენს გულისნადებს წყმი სი-ღურით ვვლამს გაგებებე. ხომ კარგი თქება, რა-რაკა?

წყარო სიხანრულით უფრო აფურდა. წიფლის-ნიტამ ზურგსე საჯალი მთიგდო და შორს ტვეში გაფორინდა.

წყარო კი დღესაც ტეხილად რეოცეებს და სწამს, რომ მისი გულისნადები კვლანს მოფორნება.

ღღეს მე ტყეში წავედი

ტყეში წავედი, ვვაილებს ვერუფი ნირ-ნირებს, დანძისიდა გუგული სავირეს და სირმეს:—

— გუგუ! —
— გუგუ! —

სერსე თულემდ ბაჭია ეშლანცარა ჰაწია, ეშულს რომ არ დაფურთხო, დაუჭერდი ბაჭიას.

— გუგუ! —
— გუგუ! —

უკანდლიდან თარგმნა
გ. ანდელაშვილი

მებაღურის შვილი

ზღაპარი

ნახატები მ. ბაქაძენიძისა

ეს ერთი მებაღური. ჰუაუდა ერთი ვაჟიშვილი. წავიდა სათევზსაოდ და თან თავისი ვაჟი წაიყვანა.

მოვიდა დიდ მდინარესთან და გადაისროლა წყალში ბაღუ თავისი ვაჟის ბედზე.

თევზი იმდენი მოხვდა ბაღეს, რომ ნაპირზე მღივს კამათორივს. უთვალავ თევზში ერთი სისხლივით წითელი და მუტად ღამაში თევზი ერთა. მებაღურმა უთხრა შვილს:

— მე შინ წავად, ურუმს მოვიყვან თევზების წასაღებად, შენ კი აქ უური კარგად უცადო, მუტადრე უფროსილდი ამ წითელ თევზსათ.

მებაღური შინ რომ წავიდა, უმაწვილმა სელში აიყვანა წითელი თევზი და თქვა:

— ცოფვა არ არის ამისთანა მშვენიერი თევზის სიკვდილი! მოდი, ისევ გავუშვებო.

ადგა და თევზი წყალში გაუშვა. მაშინ თევზი მიუბრუნდა უმაწვილს, გამოიმტო ფრთიდან ფხა და უთხრა:

— რადგანაც მავისთანა სიკეთე მიუავი, აი, ეს ჩემი ფხა შენთვის მომიცია; როცა მღიერ გაგეჭირდეს, მოდი წელის ჰირას, ეს ფხა უბიდან ამოიღე, ჩემი სასელი ასენე, მაშინვე შენთან დავიბადებო და უთუოდ გამეფლიო.

უმაწვილმა ფხა გამოართვა და უბეში ჩაიღო. თევზმა მხიარულად გაიქინა ბოლო და წყალში შესრიალდა.

მოვიდა მებაღური, შეიტყო წითელი თევზის გამეება, სამინლად გაუჯავრდა შვილსა და უთხრა:

— წადი, დაიკარგე, ჩემს სიცოცხლეში თვალით აღარ დამენახო!

უმაწვილი გზას გაუდგა. ერთიც ვნახოთ, დაქანცული ირემი მორბის, უკან მადლები და მონადირეები მოსდევნ. შეეცოდა უმაწვილს ირემი, მოავლო რქები სელი და მონადირეებს უთხრა:

— არა გრცხვენიათ, ჩემს გამინაურებულ ირემს დასდევთ დასაჭერადო?

მონადირეებს ეკონათ, ირემი მართლაც მინაურიათ, თავი დაანებეს და წავიდნენ. ირემმა გამოიძრო ბაღანი, მისცა ემაწვილს და უთხრა:

— რასან ასეთი სიკეთე მიეავი, აი, ეს ჩემი ბაღანი შენთვის მომიცია; როცა მღლიან გაგიჭირდეს, ამოიღე, ჩემი სასელი ასხეე, იმწაშვე შენთან დავიბადები და გიმეულო.

ემაწვილმა ბაღანი უბეში ჩაიდო და გასწია. ბეგრი იარა თუ ცოტა იარა, დაინახა, რომ დაქანცულ წეროს მოსდევს არწივი. შეეცოდა ემაწვილს წერო. ესროლა კომბალი არწივს და გააფრთხო. როცა წერომ სული მოიბრუნა, გამოიძრო ერთი ფრთა, მისცა ემაწვილს და უთხრა:

— თუ გაგიჭირდეს, ამოიღე ეს ფრთა, ჩემი სასელი ასხეე, მაშინვე შენც დავიბადები და გიმეულო.

ემაწვილმა ფრთა უბეში ჩაიდო და გასწია. ბოლოს ნახა, რომ მწვერებს გამოუგდიათ წინ მელია და საცაა დაიჭერენ. შეეცოდა ემაწვილს მელია და ჩოხის კალთაში დამალა. როცა მწვერები მოძორდნენ, ემაწვილმა გაუშვა მელია. მელიამ ბაღანი გამოიძრო და უთხრა:

— როცა გაგიჭირდეს, ამოიღე, ჩემი სასელი ასხეე, იმწაშვე შენთან დავიბადები და გიმეულო.

ემაწვილმა ბაღანი უბეში ჩაიდო და გასწია. ბეგრი იარა თუ ცოტა იარა, მივიდა ემაწვილი ერთ ცისესთან. ამ ცისეში ცხოვრობდა მზეთ-

უნახავი ქალი. ქმრად ის უნდოდა ბეგროს, ვინც იმ ქალს ისე დაუძალებოდა, რომ ვერ იპოვიდა გამოეცხადა იმ ქალს ემაწვილი.

ქალმა უოსრა:

— თუ ისეთ ადგილს დამეძალები, რომ ვერ გიპოვო, ცოლად წამოგვუვები, და თუ გიპოვო, სამუდამოდ საპურობილში ჩაცვამო.

— კარგი, ოღონდ კი ოთხჯერ დამაღვიის ნება მომეცო, — სთხოვა ემაწვილმა.

ქალი დაეთანხმა. ემაწვილი გავიდა ცნინდან, მივიდა წულის ზირას, ამოიღო ფსა და ასყენა წითელი თევზი. თევზი იმწამსვე ემაწვილითან დაიბადა, მიესალმა და ჰკითხა:

— რა გაკვირვებია, ჩემო კარგო მეგობარო?

— ასე და ასე ჩემი საქმე, — უოსრა ემაწვილმა, — ისეთ ადგილას უნდა დამძალო, ემაქმაც ვერ მიპოვოსო.

თევზმა შეისვა ემაწვილი სურგზე, ჩაიყვანა ზღვის ძირში, ჩასვა ერთ ამოდრუტხულ ფოსოში და ზევიდან თვითონ გადაეფარა. ქალმა ჩაისუნდა თავის სარკეში, ბევრი იქქირა და ბოლოს ემაწვილს თვალი მოჰკრა უძირო ზღვაში.

ემაწვილი კიდევ წავიდა დანამალავად, გავიდა მინდორში, ამოიღო ირმის ბაღანი და ასყენა ირემი. ირემი იმწამსვე ემაწვილითან გაჩნდა.

— ასე და ასე ჩემი საქმე, — უოსრა ემაწვილმა, — ისეთ ადგილას უნდა დამძალო, ემაქმაც ვერ მიპოვოსო.

ირემმა შეისვა ემაწვილი სურგზე, ცხრა მთას იქით გადაიყვანა, ერთ გამოქვაბულში შესვა და თვითონაც ზედ მიეფარა. ქალმა ჩაისუნდა თავის სარკეში, ბევრი იქქირა და ბოლოს ძლივს მოჰკრა თვალი დამაღულ ემაწვილს.

ემაწვილი შესამედ წავიდა დანამალავად, ტრიალ მინდორზე ამოიღო ფრთა და ასყენა წეროს სსეელი. წერო მამხნვე ემაწვილითან დაიბადა.

— ჩემი განსაცდელის დღეც ეს არის, ისეთ

ადგილას უნდა დამშალო, ეშმაკმაც ვერ მიპოვოსო,—უთხრა ემაწვილმა.

წერომ ემაწვილი ზურგზე შეისვა, წავიდა მალა-მალა, ლურჯ ცას მიაკრა და თვითონ ქვევდიან აფხარა. ქალმა ამოიღო სარკე, გაისედა ოთხივე კუთხივ, ვერ იპოვა და შეფიქრიანდა. ბოლოს მალა აიხედა სარკითა და დაინახა ცაზე მიკრული ემაწვილი. გაუკვირდა, ეს რა ქაჯი ვინმე უოფილა, თქვენი ჭირიმეო.

მეორე დღეს ემაწვილი გავადა ისევ მინდურად, ამოიღო მედიის ბალანი და ასხენა მეღია. მეღია მაშინვე ემაწვილთან დაიბადა.

— ასე და ასე ჩემი საქმე,—უთხრა ემაწვილმა,—ისეთ ალაგას უნდა დამშალო, იმ ქალმა ვერ მიპოვოს, თორემ ბნელ საპრობილეში დაშალბობსო.

— ნუ გეშინია,—უთხრა მეღიამ,—ოღონდ ორი კვირის ვადა სთხოვე ქალსა და ისეთ ადგილას დაგმალავ, თუნდა მუბნითაც მოკვდეს, ვერ გიპოვოსო.

ემაწვილმა გამოსთხოვა ორი კვირის ვადა. მეღია წავიდა, ერთი შთის ძირიდან დაიწყო მიწის ოხრა და სორო მიიტანა სწორედ იმ ტასტქემს, რომელზედაც ქალი იჯდა. შეაშურინა შიგ ემაწვილი, ატარა სორო-სორო და სწორედ ქალის ტასტქემს ამოაოფინა თავი.

ქალმა ჩაიხედა სარკეში: ხან აღმოსავლეთისაკენ, ხან დასავლეთისაკენ, ხან სამსრეთისაკენ, ხან ჩრდილოეთისაკენ, იცქირა, ხან ცაში, ხან ზღვაში ეშება, მაგრამ ტყუილად, ემაწვილს თვალი ვერსად მოჰკრა.

— სადა ხარ,—დაიძასა ბოლოს,—გამოხნდი, ვეღარ დაგინახეო!

ემაწვილმა ქვევდიან სმა განცა და ტასტიდან გამოძვრა.

ემაწვილი დარჩა გამარჯვებული.

1/8-50/201

ყდაზე: „მეგობრები“. ნახატი გ. თოშვაშვილისა

რედაქტორი იოსებ ნონეშვილი. სარედაქციო კოლეგია: ი. გრიშაშვილი, კ. გოგიაშვილი, მაყვალა მრეკლიშვილი (რედაქტორის მოადგილე), ი. სიხარულიძე, ნ. უნაქოშვილი, შ. ცხადაძე (სამხატვრო რედაქტორი) გამოსვლის ოცდაათიერთი წელი ვასილ მან.

რედაქციაში შემოსული მასალები ავტორებს არ უბრუნდებათ.

Д И Л А — ежемесячный детский журнал ЦК АКСМ Грузии и Республиканского совета организации юных пионеров им. В. И. Ленина № 6, июнь, 1958 г. Тбилиси, Просп. Пеханова 91.

საბლიტბამი, რედაქციის მისამართი: თბილისი, პლენინოს პარკი, 91, ტელ. 3-37-38. გამომც. შუკ. № 235, სტამბის შუკ. № 750 ტირაჟი 21000 № 2651 „ჩემოწამილი“ დასაბამად 24/IV 1958 წ. ჟურნალი დაბეჭდილია ლილი-ოუსტერ პეპლის ფაბრიკაში